הִלְכוֹת פֶּסַח סִימָן תמ תמא

לְהוֹצִיאוֹ, אַף עַל פִּי שֶׁהַיִּשְׂרָאֵל רוֹאֶה חָמֵץ שֶׁל אֵינוֹ יְהוּדִי (טז) אֵין בְּכָךְ כְּלוּם. [ז]אֲבָל אָסוּר (יז) לְהַעֲלוֹתוֹ עִמּוֹ עַל (ז) הַשֻּׁלְחָן (יח) וַאֲפִלּוּ בְּהֶפְסֵק מַפָּה: ד [ח]יִשְׂרָאֵל שֶׁהִפְקִיד חֲמֵצוֹ אֵצֶל יִשְׂרָאֵל חֲבֵרוֹ אוֹ אֵצֶל הָאֵינוֹ יְהוּדִי, (יט) אַף עַל פִּי שֶׁקִּבֵּל עָלָיו הַנִּפְקָד אַחֲרָיוּת, (כ) * עוֹבֵר עָלָיו (ח) [ח] *(אַף) הַמַּפְקִיד:

תמא דִּינֵי מִי שֶׁהִלְוָה עַל חָמֵץ. וּבוֹ ב׳ סְעִיפִים:

א [א]אֵינוֹ יְהוּדִי שֶׁהִלְוָה לְיִשְׂרָאֵל עַל חֲמֵצוֹ * וּמִשְׁכְּנוֹ (א) בְּיָדוֹ, וְאָמַר לֵיהּ (ג) (א) מַעַכְשָׁו יְהֵא שֶׁלְּךָ

ז הָרַשְׁבָּ״א בִּתְשׁוּבָה (ח״א סי׳ קעז). ח טוּר בְּשֵׁם רַבֵּנוּ יוֹנָה וְהָרֹא״ש (פ״א סי׳ ד) וְהָרַמְבַּ״ם בְּפֶרֶק (ב׳) [ד׳] (ה״ב). *) (וְכֵן מַכְרָח בִּדְבָרָיו שֶׁהֲרֵי כָּתַב בְּסָעִיף א׳ שֶׁאִם קִבֵּל עָלָיו הַנִּפְקָד אַחֲרָיוּת דְּעוֹבֵר עָלָיו וְחַיָּב לְבַעֲרוֹ וְכֵן פָּסַק הַבַּ״ח (ס״ד) עַיֵּן שָׁם). א מִשְׁנָה פְּסָחִים ל׳ (ע״ב) וּכְאוּקִימְתָּא אַלִּיבָּא דְּרָבָא בְּדַף ל״א (ע״ב), הַסְכָּמַת הַפּוֹסְקִים.

בְּאֵר הֵיטֵב

אוֹתוֹ אִם אֵינוֹ מְחַיֵּב לְשַׁלֵּם לְאֵינוֹ יְהוּדִי, וְאֵין לִטְרֹחַ לַעֲשׂוֹת מְחִצָּה בְּחֹל הַמּוֹעֵד, עַיֵּן שָׁם: ג (ז) הַשֻּׁלְחָן. וְאִם אֵין הַיִּשְׂרָאֵל אוֹכֵל, מֻתָּר לְהַנִּיחַ לְאֵינוֹ יְהוּדִי לֶאֱכֹל עַל שֻׁלְחָנוֹ, רַק שֶׁיְּנַקֶּה יָפֶה הַשֻּׁלְחָן אַחַר כָּךְ. מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ז): ד (ח) אַף הַמַּפְקִיד. עַיֵּן חֹק יַעֲקֹב (ס״ק יד), וּבִתְשׁוּבַת חָכָם צְבִי סִימָן ל״ט, וּבִתְשׁוּבַת פָּנִים מְאִירוֹת (ח״א) סִימָן מ״ו:

א (א) בְּיָדוֹ. וְאִם הִקְנָהוּ לְאֵינוֹ יְהוּדִי בְּקִנְיָן אוֹ אַגַּב קַרְקַע, אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא מְסָרוֹ לוֹ עַד אַחַר פֶּסַח, אִם אֵינוֹ בְּאַחֲרָיוּת הַיִּשְׂרָאֵל שָׁרִי. שִׁלְטֵי גִּבּוֹרִים (ט: אות ב): (ג) מַעַכְשָׁו. וְאִם לֹא הִלְוָהוּ רַק שֶׁאָמַר לוֹ אִם לֹא אֶעֱשֶׂה דָּבָר פְּלוֹנִי יְהֵא הֶחָמֵץ שֶׁלְּךָ מַעַכְשָׁו, אָסוּר, דְּהָוֵי לֵיהּ אַסְמַכְתָּא [וּלְדַעַת רַאֲבַ״ד (חמץ ומצה פ״ד ה״ה) אֵין דִּין אַסְמַכְתָּא בְּאֵינוֹ יְהוּדִי]. וְדַע דְּאִם חָסֵר אֶחָד מֵאֵלּוּ הַבָּבוֹת אָסוּר. פֵּרוּשׁ שֶׁאָסוּר לְכָל בַּר יִשְׂרָאֵל לֵהָנוֹת מֵאוֹתוֹ הֶחָמֵץ אַף עַל פִּי שֶׁהוּא בְּיַד אֵינוֹ יְהוּדִי. וְצָרִיךְ עִיּוּן אִי לֹא אָמַר לוֹ מַעַכְשָׁו אִם מְחַיֵּב לִפְדּוֹתוֹ מִן הָאֵינוֹ יְהוּדִי וּלְבַעֲרוֹ, דְּאִם לֹא כֵּן פּוֹרֵעַ חוֹבוֹ מֵאִסּוּרֵי הֲנָאָה. מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ג). וְחֹק

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

פִּקָּדוֹן לֹא חָיְשִׁינַן דְּאָתֵי לְמֵיכַל מִנֵּיהּ כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּשֵׁם הָרַשְׁבָּ״א (בתשובה ח״א סי׳ קעז), וְאַף אִם אֵינוֹ בְּבֵיתוֹ, כֵּיוָן שֶׁהוּא בָּעִיר, כְּמוֹ בְּמַפְקִיד יַיִן. וּבְיוֹם שֶׁאֵינוֹ בָּא לְבֵיתוֹ בֶּאֱמֶת יִכְפֶּה עָלָיו כְּלִי כֵּיוָן דְּאִי אֶפְשָׁר בְּמְחִצָּה, עַיֵּן שָׁם: ד [ח] אַף הַמַּפְקִיד. עַיֵּן בְּאֵר הֵיטֵב. וְעַיֵּן בְּשֶׁאֲגַת אַרְיֵה סִימָן פ״ה שֶׁהֶאֱרִיךְ בְּעִנְיָן זֶה, וְדַעְתּוֹ שֶׁאֵין הָאַחֲרָיוּת שֶׁקִּבֵּל עָלָיו הַנִּפְקָד מַצִּיל אֶת הַמַּפְקִיד מִלַּעֲבֹר בְּבַל יֵרָאֶה, כֵּיוָן שֶׁעִקַּר הַמָּמוֹן שֶׁלּוֹ. וְעַיֵּן בְּשׁוּ״ת פָּנִים מְאִירוֹת חֵלֶק ב׳ סִימָן ק״ס. וְעַיֵּן בְּשׁוּ״ת בֵּית אֶפְרַיִם סִימָן ל״ט בְּאִישׁ בְּלִיַּעַל שֶׁמָּכַר בְּפֶסַח יַיִן שָׁרָף חָמֵץ בְּחֶזְקַת שֶׁל פֶּסַח וְנוֹדַע הַדָּבָר וּבָרַח, וְהַקּוֹנִים הִשְׁהוּ הַיַּיִן שָׁרָף לַחְקֹר מָה הָיָה, וְנִמְשַׁךְ עַד קֹדֶם הַפֶּסַח בַּשָּׁנָה שֶׁאַחֲרֶיהָ, וְנִפְשָׁם לִשְׁאֹל אֵיךְ לְהִתְנַהֵג. וְהִנֵּה מִן הַדִּין הָיוּ צְרִיכִים לְשָׁפְכוֹ בִּמְקוֹם מִדְרוֹן, שֶׁהֲרֵי אֵין לְךָ מִקַּח טָעוּת גָּדוֹל מִזֶּה וְהַכֹּל מְצַוִּין עָלָיו לְבַעֲרוֹ, אַךְ לְפִי שֶׁנִּתְגַּלְגֵּל הַדָּבָר שֶׁנִּמְשַׁךְ עַד קֹדֶם פֶּסַח, יֵשׁ לִמְצֹא תַּקָּנָה לְעָרֵב קֹדֶם פֶּסַח בְּיַיִן שָׁרָף אַחַר הַרְבֵּה וּלְמָכְרוֹ בְּיַחַד לְאֵינוֹ יְהוּדִי חוּץ מִדְּמֵי אִסּוּר שֶׁבּוֹ, וְאָז כְּשֶׁיַּחֲזֹר וְיִקָּחֶנּוּ אַחַר הַפֶּסַח מֵהָאֵינוֹ יְהוּדִי, שָׁרִי כְּדִין חָמֵץ שֶׁעָבַר עָלָיו הַפֶּסַח שֶׁנִּתְעָרֵב. וְאֵין בָּזֶה מִשּׁוּם מְבַטֵּל אִסּוּר, כֵּיוָן שֶׁאֵינוֹ נֶהֱנֶה כָּעֵת מֵהַבִּטּוּל, שֶׁהֲרֵי מְעָרֵב עַל מְנָת לִמְכֹּר חוּץ מִדְּמֵי אִסּוּר. וְכֵן אֵין חֵשֶׁשׁ שֶׁיַּחֲזֹר וְיִמְכְּרֶנּוּ לְיִשְׂרָאֵל, דִּבְפֶסַח גּוּפֵיהּ שׁוּם אָדָם לֹא יִקְנֶה מִמֶּנּוּ, וְאַחַר הַפֶּסַח אִם יַחֲזֹר וְיִקְנֶה בְּזוֹל אֵין בְּכָךְ כְּלוּם, כְּדִין כָּל תַּעֲרוֹבוֹת חָמֵץ שֶׁעָבַר עָלָיו הַפֶּסַח שֶׁמֻּתָּר אַף בַּאֲכִילָה. וְנָכוֹן לְחֹשׁ לָזֶה לְדַעַת הַטּוּר לְעָרְבוֹ בְּשִׁשִּׁים לְכַתְּחִלָּה, וְאִם אִי אֶפְשָׁר שֶׁאֵין לוֹ יַיִן שָׁרָף כָּל כָּךְ, יְעָרְבֶנּוּ בְּרֹב, וּכְשֶׁיַּחֲזֹר וְיִקְנֶנּוּ מִן הָאֵינוֹ יְהוּדִי אַחַר הַפֶּסַח מֻתָּר לְהוֹסִיף עָלָיו עַד שִׁשִּׁים לְכַתְּחִלָּה, עַיֵּן שָׁם. וע״ל בְּיַד אֶפְרַיִם הַבֵּאתִי סִיּוּעַ לִסְבָרָא זוֹ דְּכָל שֶׁהַתַּעֲרוֹבוֹת מֵעִיקָּרָא אֵינוֹ עַל דַּעַת לֶאֱכֹל הָאִסּוּר שָׁרִי, עַיֵּן שָׁם. וְהִנֵּה בְּכָל חָמֵץ שֶׁעָבַר עָלָיו הַפֶּסַח יֵשׁ מָקוֹם לְהַמְצִיא תַּקָּנָה זוֹ, אַךְ אִם יַעֲשֶׂה כֵּן מִיָּד אַחַר הַפֶּסַח מַה יַּרְוִיחַ בָּזֶה, וְאִם לְפִי שֶׁיַּחֲזֹר לִקְנוֹתוֹ בַּשַּׁעַר הַזּוֹל, כֵּיוָן שֶׁהוּא דָּבָר שֶׁבְּכָל הַשָּׁנָה אֵין דֶּרֶךְ הַתַּגָּרִים בְּכָךְ לִמְכֹּר בְּזוֹל בְּעֵרֶךְ הַשְּׁלִישׁ וְלַחֲזֹר וְלִקְנוֹתוֹ, וְיִהְיֶה בְּעֵינֵי הַקּוֹנֶה כִּמְתַעְתֵּעַ. וְאִם יַסְבִּיר פָּנִים לַקּוֹנֶה שֶׁמּוֹכֵר

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

לְהָקֵל דְּדֵי בִּכְפִיַּת כֶּלִי: ג (טז) אֵין בְּכָךְ כְּלוּם. דְּשֶׁלְּךָ אִי אַתָּה רוֹאֶה אֲבָל אַתָּה רוֹאֶה שֶׁל אֲחֵרִים. וּלְשֶׁמָּא יָבֹא לְאָכְלוֹ לֵיכָּא לְמֵחַשׁ (כְּמוֹ שֶׁחָשְׁשׁוּ בְּמַפְקָד בְּיָדוֹ וְהִצְרִיכוּהוּ מִשּׁוּם זֶה לַעֲשׂוֹת מְחִצָּה), דְּהָא הֶחָמֵץ הוּא תַּחַת יַד הָעַכּוּ״ם (ל) וְהוּא מְשַׁמְּרוֹ: (יז) לְהַעֲלוֹתוֹ עִמּוֹ. רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁלֹּא יֹאכְלוּ (לא) יַחְדָּו עַל הַשֻּׁלְחָן, שֶׁמָּא יִתְעָרֵב חָמֵץ בְּמַאֲכָלוֹ שֶׁל יִשְׂרָאֵל: (יח) וַאֲפִלּוּ בְּהֶפְסֵק מַפָּה. וְאַף עַל פִּי (לג) דְּאִם אֶחָד אוֹכֵל בָּשָׂר וְאֶחָד אוֹכֵל חָלָב עַל שֻׁלְחָן אֶחָד שָׁרִי אִם מַפָּה מַפְסֶקֶת, חָמֵץ שֶׁאֲנִי שֶׁהוּא בְּמַשֶּׁהוּ, וְרָחוֹק הַדָּבָר שֶׁלֹּא יִתְעָרֵב פֵּרוּר אֶחָד שֶׁל הָעַכּוּ״ם בְּשֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְאָסוּר. וְהִסְכִּימוּ הָאַחֲרוֹנִים (לג) דַּאֲפִלּוּ אִם אֵין לוֹ הֶכֵּרוּת עִם עַכּוּ״ם זֶה דְּאֵין לָחֹשׁ שֶׁמָּא יִשְׁכַּח וְיֹאכַל מֵחֲמֵצוֹ, גַּם כֵּן אָסוּר וּמִטַּעַם הַנַּ״ל, שֶׁמָּא מִתְעָרֵב פֵּרוּר חָמֵץ מֵעַצְמוֹ בְּמַאֲכָלוֹ שֶׁל יִשְׂרָאֵל. וְכָל זֶה שֶׁאוֹכְלִים בְּשָׁעָה אַחַת, (לד) אֲבָל בְּשָׁעָה שֶׁאֵינוֹ אוֹכֵל מֻתָּר לוֹ לְהַנִּיחַ לָעַכּוּ״ם לֶאֱכֹל עַל שֻׁלְחָנוֹ, (לה) רַק שֶׁיִּזָּהֵר הַיִּשְׂרָאֵל לְנַקּוֹת הַשֻּׁלְחָן וְלַהֲדִיחוֹ יָפֶה אַחַר אֲכִילַת הָעַכּוּ״ם שֶׁלֹּא יִשָּׁאֲרוּ שָׁם פֵּרוּרִין מֵחֲמֵצוֹ, וְכֵן צָרִיךְ לִזָּהֵר כְּשֶׁיֵּלֵךְ הָעַכּוּ״ם מִבֵּיתוֹ שֶׁיִּטֹּל כָּל חֲמֵצוֹ וְלֹא יִשְׁתַּיֵּר מִמֶּנּוּ מְאוּמָה: ד (יט) אַף עַל פִּי שֶׁקִּבֵּל עָלָיו וְכוּ׳. שֶׁהֲרֵי מִכָּל מָקוֹם גּוּף הַמָּמוֹן הוּא שֶׁלּוֹ, (לו) וְלֹא אָמְרוּ לְעֵיל בְּסָעִיף א׳ דְּקַבָּלַת אַחֲרָיוּת נֶחְשָׁב כְּשֶׁלּוֹ אֶלָּא לְעִנְיָן זֶה דְּעַל יְדֵי קַבָּלַת אַחֲרָיוּת יֵשׁ לוֹ שַׁיָּכוּת וּזְכוּת בְּגַוָּהּ אַף עַל גַּב שֶׁאֵינוֹ שֶׁלּוֹ בְּעֶצֶם, וּמִשּׁוּם זְכוּת זֶה חַיְּבֵיהּ רַחֲמָנָא בְּבִעוּר, אֲבָל בְּהִפּוּךְ הֵיכִי שֶׁהַדָּבָר הוּא שֶׁלּוֹ רַק שֶׁאַחַר קִבֵּל עָלָיו אַחֲרָיוּת, בָּזֶה אֵין סְבָרָא לוֹמַר דְּהֶחָמֵץ נִפְקָע מֵרְשׁוּתוֹ עַל יְדֵי קַבָּלַת אַחֲרָיוּת שֶׁל אַחֵר: (כ) עוֹבֵר עָלָיו אַף הַמַּפְקִיד. כֵּן צָרִיךְ לוֹמַר, דְּהַנִּפְקָד גַּם כֵּן עוֹבֵר (לז) אַף שֶׁאֵינוֹ שֶׁלּוֹ, דְּהָא קִבֵּל עָלָיו אַחֲרָיוּת וְיֵשׁ לוֹ שַׁיָּכוּת בְּגַוָּהּ, וּכְהַהִיא דִּלְעֵיל סָעִיף א׳ וְכַנַּ״ל. וְאִם אֵין הַמַּפְקִיד בְּבֵיתוֹ כֵּיצַד יַעֲשֶׂה הַנִּפְקָד בְּעֶרֶב פֶּסַח, יִתְבָּאֵר לְקַמָּן סִימָן תמ״ג עַיֵּן שָׁם:

א (א) מַעַכְשָׁו יְהֵא שֶׁלְּךָ. רְצוֹנוֹ לוֹמַר דְּאָמַר לֵיהּ (א) קְנֵי לָךְ מֵעַכְשָׁו אִם וְכוּ׳, וְלֹא בְּתוֹרַת שִׁעְבּוּד לְמַשְׁכּוֹן בְּעָלְמָא:

בֵּאוּר הֲלָכָה

כֵּן בַּשַּׁ״ס (ו.) אֶלָּא בְּחָמֵץ שֶׁל הֶקְדֵּשׁ, וּמִשּׁוּם דְּהֶקְדֵּשׁ חֲמִירָא דְּאִית בַּהּ מְעִילָה וְכֻלֵּי עָלְמָא זְהִירֵי בַּהּ, וְלֹא כֵן בְּפַת גּוֹי שֶׁאֵינוֹ אֶלָּא חֻמְרָא בְּעָלְמָא, כֵּן כָּתַב רַבֵּנוּ מָנוֹחַ (שם) וְכֵן הִסְכִּים בְּמַאֲמַר מָרְדְּכַי (סק״ה), שֶׁלֹּא כָּרְאֵ״מ (בהגהות הסמ״ג ל״ת עט ד״ה שמא) שֶׁרָצָה לְהָקֵל בָּזֶה עַיֵּן שָׁם:

ד * עוֹבֵר עָלָיו אַף הַמַּפְקִיד. עַיֵּן מִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק״כ). וְהָרֹא״ש (פ״א סי׳ ד) כָּתַב עוֹד וְאַף עַל גַּב דִּכְתִיב (שמות יב יט) ׳בָּתֵּיכֶם׳, כֵּיוָן דְּהִשְׁאִיל לוֹ הַנִּפְקָד בֵּיתוֹ לִשְׁמִירַת מָמוֹנוֹ דְּמַפְקִיד קָרִינַן בַּהּ ׳בָּתֵּיכֶם׳ דְּמַפְקִיד, עַד כָּאן. וְהוֹצִיא מִזֶּה הַגְּרַ״ז בְּשֻׁלְחָן עָרוּךְ שֶׁלּוֹ (ס״א) דְּאִם הִנִּיחַ אָדָם חֲמֵצוֹ בִּרְשׁוּת חֲבֵרוֹ שֶׁלֹּא מִדַּעְתּוֹ שֶׁלֹּא הִשְׁאִיל לוֹ מָקוֹם בַּחֲצֵרוֹ לְהַנִּיחַ שָׁם חֲמֵצוֹ אֵינוֹ עוֹבֵר עָלָיו מִן הַתּוֹרָה, כֵּיוָן שֶׁאֵינוֹ מֻנָּח לֹא בְּבֵיתוֹ וְלֹא בִּרְשׁוּתוֹ שֶׁל בַּעַל הֶחָמֵץ, אֶלָּא שֶׁמִּדִּבְרֵי סוֹפְרִים חַיָּב לְבַעֲרוֹ. וְעַיֵּן שָׁם בְּקֻנְטְרֵס אַחֲרוֹן (סק״א) שֶׁמְּפַקְפֵּק שָׁם עַל דִּבְרֵי הַטַּ״ז (סק״ד) שֶׁמּוּכָח מִמֶּנּוּ בְּהֵפֶךְ מִדַּעְתּוֹ, וְעַיֵּן בִּפְרִי מְגָדִים בְּמִשְׁבְּצוֹת זָהָב סָעִיף קָטָן ד׳ שֶׁאֵין דַּעְתּוֹ כֵן, וְכֵן בִּמְקוֹר חַיִּים סָעִיף קָטָן ה׳ גַּם כֵּן מְצַדֵּד כַּטַּ״ז, וְצָרִיךְ עִיּוּן:

א * וּמִשְׁכְּנוֹ בְּיָדוֹ. עַיֵּן מִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק״ב) לְעִנְיָן אִם הִקְנוֹ בְּקִנְיָן, כָּתַבְנוּ לְהָקֵל בְּשֵׁם כַּמָּה אַחֲרוֹנִים, וְכָתַבְנוּ שֶׁיֵּשׁ מִי שֶׁמַּחְמִיר, וְהוּא בִּפְרִי מְגָדִים (א״א סק״א), וְחָשַׁשׁ לְדַעַת רַמָּ״א חֹשֶׁן מִשְׁפָּט סִימָן ר״ז סָעִיף י״ד דְּמַעַכְשָׁו לֹא מְסַלֵּק אַסְמַכְתָּא בְּלִי בֵּית דִּין חָשׁוּב אֶלָּא אִם כֵּן הָיָה תַּחַת יָדוֹ וּמַעַכְשָׁו, וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב הַסְּמַ״ע סָעִיף קָטָן י״ח עַיֵּן שָׁם, וּבֶאֱמֶת

שַׁעַר הַצִּיּוּן

ג (ל) אַחֲרוֹנִים. וְכָל זֶה בְּאֵין הָעַכּוּ״ם עַבְדּוֹ, דִּבְעַבְדּוֹ שֶׁמְּזוֹנוֹתָיו עָלָיו אֵין לַהֲנִיחוֹ שֶׁיִּכְנֵס לַבַּיִת לֶאֱכֹל חֲמֵצוֹ אַף אִם הֶחָמֵץ הוּא שֶׁל עַכּוּ״ם, מִשּׁוּם מַרְאִית עַיִן שֶׁיַּחְשְׁדוּ אוֹתוֹ שֶׁהוּא מַאֲכִיל חָמֵץ לְעַבְדּוֹ, כְּדִמְבֹאָר בְּסִימָן ת״נ (ס״ו), וְכֵן כָּתַב הַגְּרַ״ז (ס״ג): (לא) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ז) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (לב) מָגֵן אַבְרָהָם (שם): (לג) עוֹלַת שַׁבָּת (סק״ג) וְחֹק יוֹסֵף (ס״ק יב) וּמַאֲמַר מָרְדְּכַי (סק״ז) וְכֵן הִסְכִּים הַגְּרַ״א, דְּלֹא כְּחֹק יַעֲקֹב (ס״ק יג): (לד) מָגֵן אַבְרָהָם (שם) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (לה) הַגְּרַ״ז (ס״ד) וְחַיֵּי אָדָם (כלל קכ ס״ד) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: ד (לו) אַחֲרוֹנִים: (לז) עוֹלַת שַׁבָּת (סק״ד) וּבַעַל הֲלָכוֹת גְּדוֹלוֹת (הל׳ פסח פרק כל שעה) וּמַאֲמַר מָרְדְּכַי (סק״ח) וּפְרִי מְגָדִים (משׁ״ז ס״ק יד) וְכֵן כָּתַב הָאֵלִיָּה רַבָּה (ס״ק יג) בְּשֵׁם רַבֵּנוּ יְרוּחָם (נתיב ה ח״ה):

א (א) בַּ״ח (ס״א):

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

אִם לֹא אָפְרַע לְךָ לִזְמַן פְּלוֹנִי, (ב) וְהִגִּיעַ הַזְּמַן וְלֹא פְּרָעוֹ, (ג) מֻתָּר, (ד) [ב]אֲפִלּוּ לֹא הִגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁקָּבַע עַד אַחַר הַפֶּסַח, (ה) דְּכְשֶׁהִגִּיעַ הַזְּמַן וְלֹא פְּרָעוֹ נִקְנָה לוֹ (ו) לְמַפְרַע וְהָוֵי לֵיהּ חֲמֵצוֹ שֶׁל אֵינוֹ יְהוּדִי: ב [ג]יִשְׂרָאֵל שֶׁהִלְוָה לְאֵינוֹ יְהוּדִי עַל חֲמֵצוֹ, אִם מִשְׁכְּנוֹ (ז) בְּיָדוֹ וְאָמַר לֵיהּ [ד]מַעֲכְשָׁו, וְהִגִּיעַ הַזְּמַן אֲפִלּוּ אַחַר הַפֶּסַח וְלֹא פְּרָעוֹ, אֲפִלּוּ אֵין אַחֲרָיוּתוֹ עָלָיו (ד) [ד] * אָסוּר, מְשׁוּם דְּקָנֵי לֵיהּ לְמַפְרַע.

ב טור בְּשֵׁם הָרַאֲב״ד (חסק ומצה פ״ד ה״ח) וְהָרא״ש (פ״ב סי׳ י) וְכֵן כָּתַב הַר״ן (ט. ד״ה מתניתין). **ג** שָׁם בַּמִּשְׁנָה. **ד** כֵּן כָּתַב הָרא״ש (שם) וְכֵן פָּסַק הַטּוּר.

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

לוֹ כְּדֵי לְהַפְקִיעַ הָאִסּוּר וְיַחְזֹר וְיִקְנֶה מִמֶּנּוּ, פְּשִׁיטָא שֶׁאֵין זֶה דֶּרֶךְ מֶכֶר וּמִקָּח, וְהָעֲרָמָה גְּלוּיָה וּמְבֹרֶרֶת לְכָל הוֹגֶה, וְלָכֵן קָשֶׁה לַעֲשׂוֹת תַּקָּנָה זֹאת. וְאִם נֹאמַר שֶׁיִּשְׁתַּנֶּה עַד עֶרֶב פֶּסַח שֶׁדֶּרֶךְ הָעוֹלָם בְּכָךְ לִמְכֹּר וְלַחְזֹר וְלִקְנוֹת, פְּשִׁיטָא דְּאָסוּר לְשַׁהוֹתוֹ זְמַן מְרֻבֶּה, דְּאִתְּי לִידֵי תַּקָּלָה. אַךְ בְּכַגּוֹן זוֹ שֶׁאֹרַח הַדָּבָר כֵּן מַצְמִיחַ שִׁנּוּיָמֵשׁ עַד יוֹם אוֹ יוֹמַיִם קֹדֶם פֶּסַח, שֶׁפִּיר דָּמֵי לְעַשּׂוֹת כֵּן, מֵאַחַר שֶׁגְּלוּי לְכָל הָעַמִּים לִהְיוֹת הַיְּהוּדִים עֲתִידִים לַחֲזֹר וְלִקְנוֹת שֶׁלֹּא לְפִדְיוֹת וְהָיָה שֶׁל אֵינוֹ יְהוּדִי לְמַפְרַע. [וְ]אַפְשָׁר דְּאַף בְּפֶסַח גּוּפֵיהּ לֵיכָּא אִיסּוּרָא, וְעַיֵּן שָׁם בְּאוֹרֶךְ מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹמַר בְּעִנְיָן זֶה הַבְּרֵר הַדָּבָר לְמַפְרַע. עַיֵּן שָׁם וּלְקַמָּן סִימָן תמ״ח כַּמָּה דִּינִים

בַּאֵר הַיטֵב

יַעֲקֹב (סק״ד) כָּתַב דְּרָאוּי לְהַחְמִיר לְפִדְיוֹתוֹ עַיֵּן שָׁם. וְאִם הוּא עֲדַיִן בְּיַד הַיִּשְׂרָאֵל רַק שֶׁשִּׁעְבְּדוֹ לְאֵינוֹ יְהוּדִי, פְּשִׁיטָא דְּאָסוּר לִתְּנוֹ לוֹ: (ג) **מֻתָּר.** וְאִם מְכָנֵּן בְּשָׁעַת הַלְוָאָה לְפִדְיוֹת אַחַר הַפֶּסַח, וַדַּאי אָסוּר, דְּהָוֵי לַהּ כְּמַטְמִין בְּיָדוֹ. ט״ז (סק״ב) עַיֵּן שָׁם: **ב (ד) אָסוּר.** נִרְאֶה לִי דִּבְפֶסַח אֵין הַיִּשְׂרָאֵל מְחַיֵּב לְבַעֲרוֹ, דַּעֲדַיִן הוּא

ב [ד] אָסוּר. עַיֵּן בְּאֵר הַיטֵב, וְעַיֵּן בְּשוּ״ת בֵּית אֶפְרַיִם סִימָן מ״ה שֵׁשׁ לְהָקֵל בְּגוֹמֵר בְּדַעְתּוֹ שֶׁלֹּא לְפִדּוֹת וְהָיָה שֶׁל אֵינוֹ יְהוּדִי לְמַפְרַע, וְעַיֵּן שָׁם בְּאוֹרֶךְ אִי שַׁיָּךְ לוֹמַר בְּעִנְיָן זֶה הַבְּרֵר הַדָּבָר לְמַפְרַע, עַיֵּן שָׁם וּלְקַמָּן סִימָן תמ״ח כַּמָּה דִּינִים

בַּאוּר הַלָּכָה

אֵינוֹ מוּכָח שָׁם כְּלָל דִּבְעֵינַן בְּתוֹרַת הַלְוָאָה וְשֶׁעֲשָׂה לוֹ טוֹבָה וּכְמוֹ שֶׁמְּבֹאָר בְּתוֹסְפוֹת (ב״מ) דָּף ס״ו (ע״א ד״ה ומניומי) וּבְרֹאשׁ (שם פ״ה ס״ב כט) וְכֵן כָּתַב בְּפִסְקֵי תוֹסְפוֹת (אות רטז), וְאִם כֵּן הוּא הַדִּין הָכָא הָיָה בְּתוֹרַת הַלְוָאָה וְשִׁעְבֵּד לוֹ מַשְׁכּוֹנוֹ אַף שֶׁמְּגִיעַ עֲדַיִן בִּרְשׁוּתוֹ, אִם לֹא שֶׁפּוֹבֵר דִּכְאן גָּרַע מֵחֲמַת שֶׁמְּגִיעַ בִּרְשׁוּת הַלּוֶה, וְצָרִיךְ עִיּוּן:

ב * אָסוּר. עַיֵּן מִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק״ח) **[ו]דְּמַחֲיֵב לְבַעֲרוֹ קֹדֶם הַפֶּסַח, וְהוּא דַּעַת כָּל הָאַחֲרוֹנִים דְּלֹא כְּמַגֵּן אַבְרָהָם** (סק״ד), וְעַיֵּן **בְּמִקּוֹר חַיִּים** (חידושים סק״ג) **וּבְבִנְדֵי יֶשַׁע וּבְיַד אֶפְרַיִם כָּתְבוּ לְקַיֵּם דִּבְרֵי מָגֵן**

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

(ב) וְהִגִּיעַ הַזְּמַן וְלֹא פְּרָעוֹ וְכוּ'. וְהַטַּעַם, דְּכֵיוָן דְּהִגִּיעַ הַזְּמַן וְלֹא פְּרָעוֹ נִקְנָה לוֹ לְמַפְרַע, וְהָוֵי לַהּ חֲמֵצוֹ שֶׁל עַכּוּ״ם שֶׁעָבַר עָלָיו הַפֶּסַח (ג) וּמֻתָּר אֲפִלּוּ בַּאֲכִילָה. וּלְהָכִי בָּעֵינַן שֶׁיֹּאמַר לוֹ מַעֲכְשָׁו וְגַם שֶׁיִּהְיֶה הַחָמֵץ תַּחַת יָדוֹ, דְּאִם לֹא אָמַר לוֹ מַעֲכְשָׁו הָרֵי הָיָה בְּפֶסַח הַחָמֵץ שֶׁל יִשְׂרָאֵל, אֶלָּא שֶׁאַחַר כָּךְ מִשֶּׁהִגִּיעַ הַזְּמַן וְאֵילֵךְ נִקְנָה לְהַעַכּוּ״ם, וְאָסוּר אֲפִלּוּ בַּהֲנָאָה לְכָל יִשְׂרָאֵל, וְכֵן אִם לֹא הָיָה הַחָמֵץ תַּחַת יָדוֹ, לֹא נִקְנָה לוֹ הַחָמֵץ כְּלָל אֲפִלּוּ עַל יְדֵי מַעֲכְשָׁו, דִּכְמַאי קָנֶה (ג) הָרֵי לֹא מָשַׁךְ אֶצְלוֹ. אֲמְנָם אִם הִקְנָה לְעַכּוּ״ם אֶת הַחָמֵץ בְּקִנְיָן וּמַעֲכְשָׁו אִם לֹא יִפְרַע לְזְמַן פְּלוֹנִי, (ד) [א]דַּעַת כַּמָּה אַחֲרוֹנִים דְּכָזֶה אֲפִלּוּ נִשְׁאַר הַמַּשְׁכּוֹן תַּחַת יַד יִשְׂרָאֵל מֻתָּר אִם הִתְנָה יִשְׂרָאֵל שֶׁאַיִן מִקַּבֵּל עָלָיו אַחֲרָיוּתוֹ שֶׁל הַמַּשְׁכּוֹן, (ה) וְיֵשׁ מִי שֶׁמַּחְמִיר בָּזֶה וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד״ה ומשכנו): (ג) **מֻתָּר.** הַיְנוּ שֶׁהֶחָמֵץ מֻתָּר לְהִסְתַּפֵּק מִמֶּנּוּ. וּמִכָּל מָקוֹם לְכָתְחִלָּה נִסְתַּפְּקוּ הַפּוֹסְקִים אִם מֻתָּר לְיִשְׂרָאֵל לְלוֹוֹת בְּאֹפֶן זֶה אֲפִלּוּ בְּלִבּוֹ שֶׁלֹּא לְפִדּוֹתוֹ, שֶׁכֵּיוָן שֶׁבְּיָדוֹ לְפִדּוֹתוֹ בְּפֶסַח אִם כֵּן אֲפִלּוּ עַל פִּי כֵן עוֹבֵר עָלָיו, [ב]וְלָכֵן רָאוּי לְהַחְמִיר וְלִפְדּוֹתוֹ קֹדֶם פֶּסַח, וְכָל שֶׁכֵּן כְּשֶׁמְּכַוֵּן בְּשָׁעַת הַלְוָאָה לִפְדּוֹת אַחַר הַפֶּסַח בְּוַדַּאי אָסוּר, דְּהָוֵי לַהּ כְּמַטְמִין בְּיָדוֹ [עַ״ז (סק״ב)]. וְכָתַב בְּחֹק יַעֲקֹב (סק״א), אִם אָמַר בְּשָׁעַת בֵּעוּר לְהַעַכּוּ״ם שֶׁלֹּא יִפְדֶּה עוֹד, שׁוּב אֵין אִסּוּר: (ד) **אֲפִלּוּ לֹא הִגִּיעַ וְכוּ'.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר, אַף שֶׁבְּתוֹךְ הַפֶּסַח הַדָּבָר הָיָה בְּסָפֵק שֶׁמָּא יִפְדֶּה, מִכָּל מָקוֹם אֵין לֶאֱסֹר מֵחֲמַת זֶה אַחַר הַפֶּסַח, וּכְדִמְסַיֵּם דְּכְשֶׁהִגִּיעַ וְכוּ'. וּמַשְׁמַע מִדַּעַת הַמְחַבֵּר שֶׁכָּתַב (ו) 'אֲפִלּוּ', דְּהוּא הַדִּין אִם הִגִּיעַ הַזְּמַן קֹדֶם הַפֶּסַח וְלֹא פָּדָה גַּם כֵּן אֵין מֻתָּר אֶלָּא אִם כֵּן אָמַר לוֹ בְּשָׁעָה שֶׁמִּשְׁכַּן הֶחָמֵץ בְּיָדוֹ שֶׁלֹּא מַעֲכְשָׁו אִם לֹא יִפְדֶּנּוּ, וְהַטַּעַם, דְּבִלְא מַעֲכְשָׁו לֹא קָנָה הַנָּכְרִי אֶת מַשְׁכּוֹנוֹ אֲפִלּוּ הִגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁקָּבְעוּ וְלֹא פָּדָה, מְשׁוּם דְּהָוֵי לַהּ אַסְמַכְתָּא בְּעָלְמָא, וּמִמֵּילָא הֶחָמֵץ שֶׁל יִשְׂרָאֵל הוּא וְאָסוּר אֲפִלּוּ לְאַחַר הַפֶּסַח מְשׁוּם חָמֵץ שֶׁעָבַר עָלָיו הַפֶּסַח, וְכֵן כָּתְבוּ כַּמָּה אַחֲרוֹנִים. (ו) וְיֵשׁ מְקִלִּין בָּזֶה, (ז) [ג]וְיֵשׁ לִסְמֹךְ עֲלֵיהֶם בְּשָׁעַת הַדְּחָק. וְכָל זֶה הוּא רַק לְעִנְיַן לֶאֱסֹר הֶחָמֵץ אִם כְּבָר עָבַר הַפֶּסַח, אֲבָל אִם הוּא עֲדַיִן קֹדֶם פֶּסַח דְּהוּא חֲשַׁשׁ דְּאוֹרַיְתָא, בְּוַדַּאי יֵשׁ לָחוּשׁ (ט) לְדַעַת הַמַּחְמִירִים דְּהוּא רַק אַסְמַכְתָּא, וְעַל כֵּן יִרְאֶה לְהַחֲלִיטוֹ לְהַעַכּוּ״ם בְּשָׁעָה שֶׁהַגִּיעַ זְמַן שֶׁל הַבְּעוּר: **(ה) דְּכְשֶׁהִגִּיעַ הַזְּמַן וְלֹא פְּרָעוֹ וְכוּ'.** וְכָתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים דְּהָא דְּמַעֲכְשָׁו מְהַנֵּי, הַיְנוּ דַּוְקָא כְּמוֹ בְּנִדּוֹן דִּידָן שֶׁהִלְוָהוּ מָעוֹת וְהֶחָמֵץ הָיָה בְּתוֹרַת מַשְׁכּוֹן, וְכָזֶה אָמְרִינַן דְּמַעֲכְשָׁו מְהַנֵּי [וְדַוְקָא בְּוַדַּאי נִתְרַצָּה לְהָקְנוֹת לוֹ בָּאֻמָּת שֶׁהָרֵי עָשָׂה לוֹ טוֹבָה וְהִלְוָהוּ], אֲבָל בְּלֵי הַלְוָאָה רַק בְּתַנַּאי בְּעָלְמָא, כְּגוֹן שֶׁמָּסַר לוֹ חֲמֵצוֹ וְאָמַר לוֹ אִם לֹא אֶעֱשֶׂה לְךָ דָּבָר פְּלוֹנִי קֹדֶם פֶּסַח יְהֵא הֶחָמֵץ שֶׁלְּךָ וְלֹא קַיֵּם הַתְּנַאי, אַף עַל פִּי שֶׁאָמַר לוֹ מַעֲכְשָׁו גַּם כֵּן הָוֵי אַסְמַכְתָּא (י) לְהַרְבֵּה פּוֹסְקִים [אֶלָּא אִם כֵּן הִקְנָה בְּבֵית דִּין חָשׁוּב וּכְפִי הַמְבֹאָר בְּחֹשֶׁן מִשְׁפָּט סִימָן ר״ז סָעִיף י״ד בַּהַגָּ״ה] וְהֶחָמֵץ עֲדַיִן שֶׁל יִשְׂרָאֵל הוּא, וְצָרִיךְ לָתֵת אֶת הֶחָמֵץ לְעַכּוּ״ם בְּמַתָּנָה גְּמוּרָה קֹדֶם הַפֶּסַח. [י]מִיהוּ בְּדִיעֲבַד אִם עָבַר עָלָיו הַפֶּסַח נִרְאֶה (יא) שֶׁאַיִן לְהַחְמִיר לֶאֱסֹר הֶחָמֵץ: (ו) **לְמַפְרַע.** קֹדֶם הַפֶּסַח, מְשׁוּם דְּאָמַר מַעֲכְשָׁו וְנַסְּ״ל. [י]וּמִסְתַּפֵּק הַמַּגֵּן אַבְרָהָם (סק״ג) בְּלֹא אָמַר לוֹ מַעֲכְשָׁו דְּאָסוּר הֶחָמֵץ לְעוֹלָם, אִי מְחַיֵּב לְפִדּוֹתוֹ מִן הָעַכּוּ״ם לְאַחַר הַפֶּסַח וּלְבַעֲרוֹ, דְּאִם לֹא כֵּן הָרֵי מִתְהַנֶּה, שָׁפוֹרַע חוֹבוֹ לְהָעַכּוּ״ם מֵאֵיר וּבְסֵפֶר מְקוֹר חַיִּים (ביאורים סק״ג) הִסְכִּימוּ לְהֶתֵּר, שֶׁהָרֵי אֵינוֹ פּוֹרֵעַ חוֹבוֹ בְּיָדַיִם (יב) רַק הוּא נִשְׁאָר בְּיַד הָעַכּוּ״ם מֵאֲלָיו, וּמַה שֶּׁאֵין הָעַכּוּ״ם תּוֹבְעוֹ בְּשֶׁבִיל זֶה, הֲנָאָה דְּמַמֵּילָא הוּא וְלֵית לָן בָּהּ. (יג) אֲמְנָם בְּחָמֵץ בְּיַד יִשְׂרָאֵל וְשִׁעְבְּדוּ לָנָכְרִי וְעָבַר עָלָיו הַפֶּסַח דְּאָסוּר בַּהֲנָאָה וְכַנַּ״ל, בָּזֶה פְּשִׁיטָא דְּאָסוּר לִתְּנוֹ לְהָעַכּוּ״ם דְּזֶה הֲנָאָה מַמָּשׁ הוּא: **ב (ז) בְּיָדוֹ.** דְּאִי לָאו הָכִי לֹא נִקְנָה לוֹ הַמַּשְׁכּוֹן, שֶׁהָרֵי לֹא מָשַׁךְ. אִם לֹא שֶׁהִקְנוּהוּ לְיִשְׂרָאֵל בְּקִנְיָן הַמּוֹעִיל וּמַעֲכְשָׁו וְכַנַּ״ל בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה סָעִיף קָטָן א׳: **(ח) אָסוּר.** דְּהָוֵי לַהּ חָמֵץ

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(ג) **וְאֲפִלּוּ אִם הָיָה הָאַחֲרָיוּת שֶׁל גְּנֵבָה וַאֲבֵדָה עַל יִשְׂרָאֵל** [אַחֲרוֹנִים]: (ג) עַיֵּן בְּמַחֲצִית הַשֶּׁקֶל (סק״א): (ד) חק יַעֲקֹב (סק״ב) וְאַלְיָה רַבָּה (סק״א) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים, **וּבְלֵבַד שֶׁיִּקְנֶה בְּסוּדָר שֶׁל עַכּוּ״ם גּוּפָא וְלֹא בְּסוּדָר שֶׁל עֲדָיִים** [אַחֲרוֹנִים]: (ה) פְּרִי מְגַדִּים (א״א סק״א) לְפִי דַּעַת הָרַב בְּהַגָּ״ה בְּחֹשֶׁן מִשְׁפָּט סִימָן ר״ז סָעִיף י״ד, **וּמִכָּל מָקוֹם נִרְאֶה דִּבְמָקוֹם הַדְּחַק יֵשׁ לְהָקֵל,** דְּהָרֵי הַחֲשָׁשׁ זֶה הוּא רַק לְעִנְיַן אַחַר הַפֶּסַח שֶׁהוּא דְּרַבָּנָן, וְשׁוֹמְעִין לְהָקֵל וּכְהַהִיא דְּסִימָן תמ״ח עַיֵּן שָׁם בְּסָעִיף ג׳, וּבְפֶרְט בָּזֶה שֶׁרַבּוּ הַפּוֹסְקִין: (ו) לְכוֹאֹשׁ וְעוֹלַת שַׁבָּת (סק״א) וְהִסְכִּים הָאֶלְיָה רַבָּה (חסק ומצה פ״ד ה״ח): (ז) שֶׁרַבִּים מִן הָרִאשׁוֹנִים סוֹבְרִין כֵּן כְּהָרַאֲב״ד (סק״ב), עַיֵּן שָׁם בְּאֶלְיָה רַבָּה, וְגַם בְּבֵאוּר הַגְּרָ״א כָּתַב שֶׁהָרַאֲב״ד [וּמַה שֶּׁכָּתַב בְּסוֹף דִּבְרָיו דִּדְבָרֵי הָרַמְב״ם וְשֻׁלְחָן עָרוּךְ נְכוֹנִים, כְּאֵן הֵינוּ דְּאִזְלִי לְשִׁיטָתַיְיהוּ עַיֵּן שָׁם], וּבְפֶרְט דְּדַעַת הָרַ״ן (ט. ד״ה מתניתין) [וְכֵן דְּשִׁיטַת הָרִיטְב״א (ל: ד״ה מתניתין) הִסְכִּים גַּם כֵּן לָזֶה] דְּבִדְבָר הַנִּמְסָר מִיָּד לְיָד לֹא שַׁיָּךְ בּוֹ דִּין אַסְמַכְתָּא וּכְדַעַת הַמְחַבֵּר בְּחֹשֶׁן מִשְׁפָּט סִימָן ר״ז (סי״א) עַיֵּן שָׁם, וְעַל כֵּן בְּנִדּוֹנְיָא יֵשׁ לְסָמֹךְ עֲלֵיהֶם בִּלְאַחַר פֶּסַח: **(ט)** וְגַם סְבָרַת הָרַ״ן הַנַּ״ל גַּם כֵּן אֵינוֹ בָּרוּר, עַיֵּן בָּרָמ״א שָׁם בְּחֹשֶׁן מִשְׁפָּט בְּסָעִיף י״א בְּהַגָּ״ה דְּפָלִיג עַל זֶה עַיֵּן שָׁם: (י) מְשׁוּם דִּלְדַעַת הָרַאֲב״ד (שם) אֵין דִּין אַסְמַכְתָּא כְּלָל בְּעַכּוּ״ם, גַּם לְדַעַת הַמְחַבֵּר בְּחֹשֶׁן מִשְׁפָּט שָׁם מַעֲכְשָׁו מְסַלֵּק אַסְמַכְתָּא תָּמִיד אֲפִלּוּ בִּלְא בֵּית דִּין חָשׁוּב: **(יא)** אַף שֶׁמַּמְגֵּן אַבְרָהָם סוֹף סָעִיף קָטָן ג׳ מוּכָח דִּמַחְמִיר בָּזֶה אֲפִלּוּ בְּעָבַר עָלָיו הַפֶּסַח, אָנוּ לֹא סָתְמִנוּ כֵּן, מְשׁוּם דְּאִיהוּ אָזִיל לְטַעְמֵיהּ שֶׁדָּחָה דַּעַת הָרַאֲב״ד מֵהֲלָכָה, אֲבָל לְפִי מַה שֶּׁקַּיְּמְנוּ לְעֵיל דַּעַת הָרַאֲב״ד פְּשׁוּט שֶׁאֵין לְהַחְמִיר בָּזֶה כְּדִיעֲבַד כְּשֶׁעָבַר עָלָיו הַפֶּסַח, וּבְפֶרְט שֶׁדַּעַת הַמְחַבֵּר בְּחֹשֶׁן מִשְׁפָּט שָׁם דְּמַעֲכְשָׁו מְסַלֵּק אַסְמַכְתָּא בְּכָל מָקוֹם [וּבְפֶרְט בָּזֶה דְּהַמַּשְׁכּוֹן תַּחַת יָדוֹ, דְּאִפְשָׁר דְּהֵיכִי דְּאֵיכָּא תִּרְתֵּי לְמַעְלְיוּתָא גַּם הָרַמְ״א מוֹדֶה, וּכְעֵין שֶׁהֵעִיר בָּזֶה בִּבְנֵדֵי יֶשַׁע (על מג״א סק״ג)], וּכְבָר כָּתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים בְּסִימָן תמ״ח כָּל הֵיכָא דְּאֵיכָּא פְּלוּגְתָּא מִקִּילִינַן בִּלְאַחַר הַפֶּסַח: **(יב)** בְּלֹא הָכִי הָרֵי הַפְקָעַת הַלְוָאָתוֹ יְרוּעָ שֶׁהוּא מָתָר, וּבְפֶרְט בְּכַגּוֹן זֶה שֶׁאֵינוֹ תּוֹבְעוֹ, וּלְהָכִי אֵין זֶה בִּכְלָל פּוֹרֵעַ חוֹבוֹ, וְשׁוּב לֹא קָשְׁיָא מֵהֵיכָא דְּמַעֲשָׂר (חולין קלא.) שֶׁהֲבִיא הַמַּגֵּן אַבְרָהָם: **(יג)** אַחֲרוֹנִים:

לִיקּוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] וכן פסק בשו״ע הרב (ס״ט), ודלא כהמחמירים. **ב]** ובשו״ע הרב (ס״ב) פסק שאם אין דעתו לפדותו לאחר מכן אין צריך לפדותו קודם פסח. **ג]** ובשו״ע הרב (סעיפים ד-ה) כתב שיש לסמוך להקל רק אם אין החמץ שוה יותר מכדי חובו, אבל אם הוא שוה יותר מכדי חובו הוי אסמכתא ואסור לאחר הפסח. **ד]** ובשו״ע הרב (סס״ד) כתב שבאופן זה אסור החמץ בהנאה לאחר הפסח. **ה]** ובשו״ע הרב (ס״ד) מחמיר שחייב לפדותו. **ו]** וכ״כ בשו״ע הרב (ס״י) שצריך לבערו קודם פסח.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah